

parja skozi slamnato streho v hišo, v kateri prebivata sestri 62 letna Marija in 60 letna Ivana Bregar v vasi Brinje pri Beričevem na Kranjskem. Tolovaja so na pomoč kričeči ženski ukrotila z grožnjo s smrtjo in sta jima prestrašeni ženski izročili 600 din, katere sta hranili na peči. Orožnikom iz Dola pri Ljubljani je sedaj uspelo, da so zapril 25 letnega kovaškega pomočnika Ivana Hromca in ključavničarskega pomočnika Leopolda Omejca iz okolice št. Vida nad Ljubljano. Prijeti Hromec je zločin priznal.

Veliki sleparji imajo srečo. Zagrebško mestno elektrarno je osleparil za 800.000 din in pobeg-

nil inženjer Marcel Srkulj. Slepar je sin bivšega zagrebškega župana in ministra Štefana Srkulja. Mladega Srkulja je že imela mariborska policija zaprtega, ker se je sumljivo obnašal, ko je hotel po poneverbi pobegniti preko naše severne meje v Nemčijo. Mariborska policija je vprašala zagrebško, ali je od nje prijeli res sin bivšega župana v Zagrebu. Ko je prejela potrdilo, da je navedba aretirane resnična, ga je izpustila. Komaj je bil na svobodi, je že priromala iz Zagreba v Maribor tiralica za izpuščenim, ki pa je bil tedaj na posrečenem pobegu preko južnih krajev naše države v Albanijo.

dokazal moč ter uspeh nemške propagande. Nemški Tirolci so bili skrajno odločeni, da ostanejo, kjer že bivajo toliko stoletij. Rajhovski agitatorji pa so pregovorili te dobre katoličane, naj le glasujejo za Nemčijo, ker bo preselitev le začasnega značaja in bo služila pozneje kot opora za dokaz, da je južna Tirolska res nemška in bo Nemčija zahtevala vrnitev tega ozemlja vsemogočnemu rajhu.

Marsal Göring najvišja osebnost na področju vojnega gospodarstva. Nemški marsal Göring je prevzel 4. januarja upravo vsega vojnega gospodarstva, da bo Nemčija zamogla čim uspešneje klubovati angleški zapor.

Komunistični brezbožniki in nacionalistični pogani se dobro razumejo. V Moskvi je imel, kakor poroča angleški list »The Tablet«, nemški komunist Valter Troppau govor, v katerem je rekel: »Nemški novopogani so prav tako brezbožni kakor sovjeti; oboji smatrajo krščanstvo kot svojega sovražnika, dokler ni zlomljen ves njegov vpliv.« Drug voditelj brezbožniškega gibanja, Mucharsnik, pa je rekel v Kievu: »Nemški novopogani bojujejo isti boj kot mi, samo znaka sta različna: njihov znak je kljukasti križ, naš pa kladivo in srp. Je sicer nekaj razlik, toda mi smo radi pripravljeni stopiti z njimi v stike, da skupno pobijamo cerkve. Stalin se je zedinil s Hitlerjem. Zakaj ne bi Jaroslavski (vodja ruskega brezbožništva) sledil temu zgledu ter se sporazumel z Rosenbergom (narodno-socialističnim kulturnim voditeljem)?«

Pust namesto Božiča. Komunistični brezbožniki so v Rusiji božične praznike že davno odpravili. Isto bi radi dosegli tudi v vzhodni Poljski, ki so jo zasedli na podlagi pogodbe z Nemčijo. Ob zadnjih božičnih praznikih so brezbožniške organizacije priredile po mestih in vaseh katoliške Poljske pravo vojno zoper krščansko praznovanje Božiča. Brezbožniški agitatorji so se razlezli med preproste ljudi, da bi jih z obljubami in grožnjami odvrnili od krščanskega božičnega praznovanja. Na sveto božično noč so priredili nastope pustnih šem, h katerim so silili otroke državnih šol. Te nastope so obnovili dan pred pravo slavnim Božičem. Uloge pustnih šem zares najbolj pristojajo brezbožniškim bolj-

Od potresa in povodnji strahovito udarjena Turčija

Zadnjič smo poročali o strašni potresni nesreči, katera je zadela Turčijo. Prvemu groznemu potresnemu udarcu je sledil v kratkem še drug. Nov močan potres je opustošil še pokrajino Izagata in kraje vzhodno od mesta Erzignjan. Na tem ozemlju se je zrušilo v devetih vaseh 97 hiš, 67 pa je bilo poškodovanih. Človeških žrtev ni bilo. Po uradnih cenitvah znaša število smrtnih žrtev radi potresa 45.000. Ranjenih je bilo okoli 100.000 ljudi, brez strehe je ostalo pol milijona ljudi. Potresnemu uničenju so se pridružile še poplave, katere so povzročili nalivi. Med Smirno in Brusu v zapadni Turčiji so vsled silovitega deževja prestopile reke bregove in povzročile velike poplave. Samo v mestu Kemal paša, ki ima 16.000 prebivalcev, je reka Simal uničila pet mestnih okrajev, pri čemer je našlo smrt okoli tisoč ljudi. V okolišnih vaseh je utonilo veliko ljudi in živine.

Materialna škoda je zelo velika. Dvajset vasi so morali radi poplave čisto izprazniti, več drugih pa je bilo odrezanih od ostalega sveta. Reke, katere so se razlile, so popolnoma opustošile široke doline Lamaniša, Menementa in Amatyja. Vse železniške proge in tudi vse brzojavne in telefonske zveze so bile po teh dolinah prekinjene. Cela vrsta poslopij je izginila pod vodo. Vse poljedelske naprave in vsa polja so uničena do Smirne. Zaradi neustojanega deževja je reka Simal stopila iz korita ter deloma spremenila svoj tok. Namesto v Marmorno morje teče sedaj v jezero Akolinijo pri Brusu. Tako je prestopilo bregove tudi to jezero in grozi nova nesreča. Vsega skupaj je utonilo 1200 ljudi, 25.000 jih je brez doma. Velika škoda je povzročena, ker so odnesle vode na tisoče domačih živali.

Po svetu

Moč in uspeh nemške propagande na južnem Tirolskem. Dne 31. decembra o polnoči je potekel na južnem Tirolskem tamošnjemu nemškemu prebivalstvu rok za odločitev: ali glasuje za Nemčijo ter se izseli v rajh, ali pa ostane na svojih domovih ter postane pripadnik Italije. Vseh

Nemcev na južnem Tirolskem je 250.000. Od teh je glasovalo za nemško pripadnost 185.365 ali 75%. Ti Nemci se bodo morali izseliti v rajh in bodo prepustili Italiji 18 milijard dinarjev, s katerimi bo plačevala Nemčija svoje nabave v Italiji. Izid beleženega glasovanja je zanimiv, ker je zopet

go. Vse kaže, da jih bo mrcralo finančno ministrstvo zaradi vedno hujšega odpora med prebivalstvom kmalu zopet vzeti iz prometa. Ta novotarija se torej v Angliji ni obnesla.

Milo in voda

Znano je, da ščitita voda in milo skupaj kožo pred marsikakšnim bolezenskim pojavom. Neki švedski zdravnik je pred kratkim v tem pogledu preiskal celo vrsto mil in je ugotovil, da imajo mastna mila največ razkuževalne moči. Umivanje z dobrim milom je uničevalo pri poskusnih osebah ne samo nedolžne glivi-

Ko so šubin in ostali izginili, sta se ribiča vzravnila in se hudomušno zasmejala. Njuna ladja ni imela luknje, pač pa nekaj drugega: tajno dno, ki sta ga skrivaj napolnila z ribami, da bi jih za priboljšek nesla domov svojim izstradanim družinam.

Ribiča sta okrog sebe slišala samo žuborenje vode. Od časa do časa je kateri udaril s kladivom, da bi v slučaju alarma mogla opravičiti svojo navzočnost v ladji.

Olgopor, ki je bil po postavi višji, se je podal na nasip, od koder je lep razgled na vse strani. Tam bo na preži in bo opazoval okolico.

S tovarišem sta se dogovorila, da bo dvignil kapo, če bo vse varno. Ta kapa je že bila stara in oguljena. Potreboval bi drugo, toda kako bi si jo mogel nabaviti v sovjetskem carstvu, ko še toliko ne zasluži, da bi za silo prehranil ženo in šestero otrok, izmed katerih je največji star šele dvanajst let.

Krilov, ki je bil manjši, mož jasnih oči in odkritega obraza, je prevzel težavno nalogo, da bo spravil iz tajnega predala ribe. On je moral skrbeti za ženo, dvajsetletno hčer Natašo in osemnajstletnega sina Petra. Sin je bil jetičen in obsojen na

smrt, ker pri hiši ni bilo denarja za zdravnika, zdravila in primerno postrežbo.

Medtem ko se je Olgopor počasi vzpenjal na nasip, je Krilov opozaval reko in obrežje. Srce mu je razbijalo. Živci so bili napeti zaradi čakanja. Sicer je že večkrat izvršil enako nalogo, a vedno se je zavedal, da se igra z življenjem.

Olgopor je prispel na vrh. Ozrl se je na vse strani, nato previdno dvignil kapo.

Krilov je tedaj dvignil deske in je iz skrivnega predala jemal ribo za ribo. Vse so bile velike. Ko je zadnjo potegnil iz skrivališča, je bila košara polna. Nato je pokimal Olgoporu.

Ta je previdno splezal z nasipa in se vrnil k ladji. Ko je v košari zagledal ribe, se je nasmehnil in rekel:

»Kar greh bi bil, če bi vse te lepe ribe dala tistim požeruškim delavcem v Jaski. Oni itak ne trpijo prevelikega pomanjkanja, mi pa umiramo od glada.«

»Tako je!« je odvrnil tovariš. »Oni bodo siti tudi brez teh rib, mi pa se bomo vsaj enkrat najedli.«

Možakarja sta pozorno pogledala okrog sebe. Ker nista nikogar opazila, sta dvignila košaro in jo ob robu obrežja, napol zakrita z vejami, nesla proti

ševikom. Delajo norce iz Boga, krščanstva, ljudstva in vsega sveta. Vedno bolj pa se na njih uresničuje ljudski pregovor: Kdor iz drugega dela norca, sam norec ostane.

Zlato bivše Češko-Slovaške. Predsednik slovaške republike dr. Tiso je izjavil, da narodna banka slovaške države doslej ni prejela od svoje zaščitne države (Nemčije) niti pare zlata nekdanje češko-slovaške narodne banke.

Ogrožena preskrba Nemčije z živili in z nafto iz Romunije. Zamrznjenje Donave je prekinilo plovo po reki in je radi tega najhujše udarjena Nemčija, ki se je preskrbovala z živili in nafto iz dežel evropskega jugovzhoda po Donavi. Po Donavi je uvažala Nemčija nad 80% vsega romunskega petroleja ter skoraj vse žito in druga živila, ki jih je kupovala na Romunskem. Odkar so zasedle sovjetske čete vzhodno Poljsko, je zaprt Nemčiji promet iz Bukarešte preko Černovic in Lvova na Bratislavo, dasi je bila poprej ta železnica glavna prometna pot z jugovzhodom. Odslaj ostanejo Nemcem odprte samo madžarske železnice, ki pa ne premorejo prometa. Zamrznjenje Donave lahko traja samo nekaj tednov, ali pa celo tri mesece.

Madžarski zunanji minister na posvetu v Italiji. Madžarski zunanji minister Czakky se je mudil proti koncu minulega tedna dva dni v Benetkah na posvetovanju z italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom. Pomen beneških posvetov je po mnenju italijanskih časopisov zelo velik pa bodoči razvoj v Podonavju ter na Balkanu.

Anglija in Francija sta poleg svojih armad združili tudi svoje zlato. Združena finančna sila je radi tega naravnost ogromna, saj znaša 8.440.000.000 zlatih dolarjev. Od francoskega zlata bo v vojne svrhe porabljeno 40%, od angleškega pa 60%. Francoski in angleški finančni minister pa podarjata, da bo vsak delček gornjega ogromnega zlatega zaklada kar se da dobro porabljen v svrhu uničenja skučnega nasprotnika.

Novi vojni minister na Angleškem. Zadnje soboto je nenadoma odstopil angleški vojni minister Hore Belisha in je bil postavljen na njegovo mesto lord Stanley, dosedanji trgovinski minister. Najbrž se bodo začela pod novim vojnim ministrom

živahnejša nastopanja angleške vojske, katerim je nasprotoval prejšnji vojni minister.

Veliki vojaški izdatki malih nevtralnih držav. V Rimu so statističarji izračunali, da izda Švica za svojih 600.000 vojakov, ki jih je sedaj prisiljena držati pod orožjem, letno dve milijardi švicarskih frankov. Stroški Belgije radi mobilizacije znašajo 10 milijard belgijskih frankov. Nizozemski vojni minister je zahteval v začetku vojne 100 milijonov goldinarjev za narodno obrambo. Vojna pripravljenost Nizozemske je stala v prvih 30 dneh 37 milijonov holandskih goldinarjev, kar na leto znese 444 milijonov holandskih goldinarjev. Švedska ima pripravljenih 660 milijonov švedskih kron v razne svrhe. Norvežani so že sedaj porabili 300 milijonov norveških kron za vojne priprave.

Hitro rešena kriza belgijske vlade. Ministrski predsednik Pierlot je odstopil dne 5. januarja. Kralj Leopold je poveril sestavo nove vlade zopet katoličanu Pierlotu, ki je sestavil novo vlado že na praznik sv. Treh kraljev. V vladi imajo katoličani s predsednikom vred pet ministrskih mest, štirje ministri so iz vrst socialnih demokratov, dva sta pripadnika liberalne stranke ter dva izven parlamenta.

Poljske cerkvene umetnine bodo prepečljane v Nemčijo. Generalni guverner od Nemcev zasedenega poljskega ozemlja je izdal 7. januarja uredbo, po kateri se zaplenijo vse cerkvene umetnine na Poljskem in bodo takoj prepeljane v Nemčijo. Poljska je slovela po cerkveni umetnosti.

Počasen odmik velesil od sovjetske Rusije. Italija je že od nekada huda nasprotnica boljševizma, kar je dokazala s svojim oboroženim nastopom proti komunistom v španski državljanski vojni in s svojo protikomunistično trozvezo: Italija, Nemčija, Japonska. Odkar je pa Rusija napadla Finsko, je odpor proti boljševikom v Italiji znatno porastel in je bilo že več protisovjetskih demonstracij po večjih italijanskih mestih. Radi javnih obsodb boljševiške grabežljivosti je Rusija pred nedavnim odpoklicala svojega poslanika iz Rima, preden je predložil Mussoliniju svoje dokumente. Finske zmage so vplivale že tudi na Anglijo toliko, da je odpotoval dne 2. januarja iz Moskve angleški poslanik na

daljši dopust v London. Iz Moskve se je odpeljal dalje italijanski poslanik, katerega je odpoklicala italijanska vlada radi poslabšanja odnošajev z Rusijo. V kratkem bo odpotoval na daljši dopust iz Moskve v Pariz francoski poslanik. Odpotovanja poslanikov so znak, da so omenjenim trem velesilam Finci odprli oči, kako nevarno je že shujšal v enem mesecu pred nedavnim nepremagljivi ruski medved, katerega se kma' u ne bo nihče več bal.

Krščanski minister. Predsednik portugalske vlade profesor Salozar, ki je uredil portugalsko državo v skladju s krščanskimi načeli ter jo dvignil na zavidno višino, je osebno zelo skromen mož. Mesečno prejema 8000 din plače; samo od te plače živi v majhnem stanovanju, kjer mu gospodinja stara služkinja.

Ameriški predsednik Roosevelt za svobodno izbiro vlad med narodi in za izpopolnitev ameriške vojske in mornarice. Na seji ameriške zbornice ali kongresa je imel 3. januarja v Washingtonu predsednik Združenih držav Roosevelt govor. Predsednik je v svojih od zbornice odobravanih izjavah nastopil za svobodno izbiro vlad med narodi in zahteval od kongresa, da odobri 440 milijard dolarjev za narodno obrambo. Za kritje povečanih izdatkov so določeni novi davki v višini 500 milijonov dolarjev, katere bodo Amerikanci že zmogli. Kljub dvigu davkov bo znašal primanjkljaj v državnem proračunu še vedno dva milijardi dolarjev.

Moč in izgube v japonsko-kitajski vojni. Po kitajskih podatkih znaša število mobiliziranih japonskih čet na Kitajskem 49 divizij in 14 mešanih brigad, to je 1.680.000 mož. Japonci so doslej izgubili na Kitajskem 1.460.000 mož, od katerih jih je 14% padlo, 60% pa jih je bilo ranjenih. Japonci so izgubili mesečno 50.000 mož. Kitajci so v isti dobi mobilizirali 300 divizij, to je skupno 3.000.000 mož. Pri tem niso upoštevani častniški oddelki. Kitajske izgube znašajo 2.000.000 mož.

Sv. pismo v vojni. Kanadski vojaki so se na ladjah peljali v Evropo. Ena ladja je v megli zgrešila pot. Dva rušilca sta jo iskala ves dan. Nato so ladje dobile po radiu obvestilo: »Čitajte Luka, 15, 2.« Tam pa je zapisano: »Veselite se z menoj, zakaj našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena.«

gostemu grmu, pod katerim je bil breg precej globoko izdolben. Tista izdolbina jima je že večkrat služila za skrivališče. V njej sta pustila ribe vedno do noči, v temi pa sta jih spravila domov.

Spotoma sta možakarja večkrat obstala in priluškovala. Vmes sta se polglasno pogovarjala.

»Zvečer bo mesečina,« se je oglašil Krilov. »Paziti bova morala.«

»Meseč bo vzšel precej pozno,« je odvrnil Olgopor. »Preden bo razsvetlil ravnino, bova imela dovolj časa, da odneseva ribe.«

»Čim se bo zmračilo, pazi pri priprtih vratih. Zaukal bom ko sova.«

»Prav!«

»Dobila se bova spodaj, pod veliko vrbo.«

»Bog daj, da bi se nama spet posrečilo!«

»Da, Bog daj! Potem bomo vsaj za tri dni rešeni stradanja.«

»Oh, koliko drugače je bilo v prejšnjih časih!«

»Da drugače! S polnimi košarami rib smo se vračali domov.«

»In te košare smo naložili na tvoj voz in jih peljali v Jasko, kjer smo ribe prodali. Ali še veš, Kri-

lov, kako je bilo ob takih prilikah lepo? Veseli smo bili, ker smo imeli polne možnje srebrnikov.«

»O, lepo je bilo v Jaski! Ko so nas ljudje zagledali na ulicah, so nam veselo prihiteli naproti in nas pozdravljali... Takrat je bila v Jaski samo ena tovarna z visokim dimnikom. Danes jih je skoraj toliko ko jablan med polji.«

»Oh,« je vzdihnil Olgopor, »kje je moj voz in konj?«

»Rdeči so odšli i z vozom i s konjem i z denarjem.«

»In z žetvo!«

»In z ribolovom.«

»Tako bodo morda tudi šli z našimi ženami in hčerami, če jih bodo pozeleli. Saj veš, kako je bilo z Natalijo Perov! Pasji šubin jo je pozelel in odvedel, ne da bi očeta ali njo vprašal za pristanek.«

»Oh, ti psi, ki trdijo, da ni Boga, bi nam vzeli tudi dušo, če bi mogli.«

»Boga zastonj tajijo!« je odločno dejal Olgopor. »Bog živi! In edino naše bogastvo, ki ga zdaj imamo, je Kristus, ki ga nosimo v svojih srcih.«

»Da, on je naše bogastvo. In on nas bo rešil.«

(Dalje sledi)

ee, temveč tudi povzročiteljice nevarnih bolezni, kakor bacile legarja, kolere in jetike, ki jih je na koži vedno nekaj.

*

Iz stanovanja bi bil moral

V francoskem mestecu Caen se je neki hišni gospodar že dolgo časa jezil, ker mu njegov najemnik ni plačal niti pare za stanovanje. Zdal bi ga naj bila sodnija vrgla na cesto. Stanovanje je bilo zaklenjeno, a s pomočjo ključavničarja so le vdrl vanj. Pa so našli v postelji okostnjak. Že 18 mesecev je bil najemnik mrtev, ne da bi ga bil kdo v hiši pogrešil.